

Pokladník/pokladnice pošty (kód: 37-051-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Doprava a spoje (kód: 37)
Týká se povolání: Pokladník pošty
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v provozních předpisech a poštovních podmínkách	3
Manipulace s penězi	3
Prodej doplňkového zboží a cenin	3
Zajištění chodu pokladny pošty	4
Výdej přídelů a převímka odvodů peněžních hotovostí a cenin pro jednotlivá pracoviště pošty	4
Pokladní činnost na poště	4
Plánování objemu finančních hotovostí a cenin na poště	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v provozních předpisech a poštovních podmínkách

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Orientovat se v poštovních podmínkách	Praktické předvedení
b) Vyhledat pracovní postupy v provozních předpisech	Praktické předvedení
c) Popsat základní technologický postup zpracování poštovní poukázky	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Manipulace s penězi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyhotovit žádost o přiděl finanční hotovosti	Praktické předvedení
b) Převzít a stvrdit finanční hotovost	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vyúčtovat vrácenou hotovost na stanoveném pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Najít a popsat základní ochranné prvky bankovek, rozeznat oběhem opotřebované, běžně poškozené a nestandardně poškozené bankovky a mince	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Vysvětlit postup při zjištění padělaných bankovek a mincí	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Prodej doplňkového zboží a cenin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Nabídnout klientům produkty doplňkového sortimentu	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Realizovat prodej doplňkového zboží nebo ceniny	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Zajištění chodu pokladny pošty

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat organizaci práce v hlavní pokladně pošty a pokladní systémy	Ústní ověření
b) Popsat postup při zjištění pokladních přebytků a schodků a způsob jejich úhrady	Ústní ověření
c) Vyhotovit objednávku cenin a popsat hospodaření s ceninami v hlavní pokladně	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Realizovat prodej cenin a kolků, odkup kolků a výměnu cenin oprávněným prodávačům	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Výdej přídelů a přejímka odvodů peněžních hotovostí a cenin pro jednotlivá pracoviště pošty

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Přejmout požadavek na přídel hotovosti od pracoviště poštovní přepážky, zpracovat ho a vydat hotovost	Praktické předvedení
b) Přejmout požadavek na přídel cenin od pracoviště poštovní přepážky, zpracovat ho a vydat ceniny	Praktické předvedení
c) Zpracovat odvod hotovosti od pracoviště poštovní přepážky	Praktické předvedení
d) Zpracovat odvod cenin od pracoviště poštovní přepážky	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Pokladní činnost na poště

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést denní uzávěrku a připravit podklady pro pokladní výkaz	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zpracovat bankovky na odvod finanční hotovosti v souladu s provozními předpisy poštovního operátora	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zaevidovat ceniny v inventárním systému	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Plánování objemu finančních hotovostí a cenin na poště

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat činnosti související s dodržováním stanoveného bezpečnostního limitu hotovosti	Ústní ověření
b) Popsat činnosti související s dodržováním stanoveného limitu zásob cenin a kolků	Ústní ověření
c) Popsat principy hospodárného využívání finanční hotovosti a plánování objemu cenin a kolků na provozovně	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována v rozsahu stanoveném na

<https://nsp.cz/jednotka-prace/pokladnik-posty> a prokazuje se lékařským potvrzením.

Uchazeč musí být dále prokazatelně seznámen s legislativními a provozně obchodními povinnostmi a odpovědností v souvislosti s jeho pohybem v prostorách poskytovatele poštovních služeb (poštovní tajemství, obchodní tajemství, odpovědnost za svěřené prostředky a zásilky).

Autorizovaná osoba je povinna do ověřování zařadit simulaci procesu zpracování minimálně 30 poštovních známek různých nominálních hodnot, 10 kolkových známek, 2 dálničních kupónů, vzory (fotokopie) bankovek a mincí opotřebovaných oběhem, běžně poškozených a nestandardně poškozených.

Autorizovaná osoba musí mít připravenou sadu minimálně 10 modelových situací, jejichž prostřednictvím bude ověřovat: kritéria a), b) u kompetence Prodej doplňkového zboží a cenin, kritérium b), c) u kompetence Pokladní činnost na poště, kritérium c) u kompetence Plánování objemu finančních hotovostí a cenin na poště, kritéria c), d) u kompetence Realizace pokladní činnosti, práce v pokladně pošty, kritéria a), b), c), d) u kompetence Výdej přídělů a příjemka odvodů peněžních hotovostí a cenin pro jednotlivá pracoviště pošty.

Z předem připravené sady modelových studií bude jedna vybrána a zadána v místě konání.

Při ověřování splnění kritérií je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a k dodržování poštovních předpisů.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvláště pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci. Všichni členové zkušební komise musí být přítomni u zkoušky po celou dobu zkoušení uchazečů.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou a 5 let odborné praxe jako lektor kvalifikační přípravy v rámci poštovního operátora
- b) Minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou a 5 let odborné praxe jako učitel odborných předmětů nebo odborného výcviku (učitelé v oboru poštovníctví a logistiky)
- c) Minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou a 5 let odborné praxe na pozici vedoucího poštovní provozovny

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícími orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: název AO: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Zkušební místnost

Tiskopisy předepsané poštovním operátorem v pokladní službě

Technologické vybavení pracovníka (pracovní stůl, PC se specializovaným poštovním SW)

Provozní předpisy poštovního operátora v elektronické podobě v off-line formě

Poštovní podmínky poštovního operátora v elektronické podobě v off-line formě

UV lampa, IR lampa

Denní razítko

Vzory bankovek oběhem opotřebovaných, běžně poškozených a nestandardně poškozených

Vzory (fotokopie) mincí oběhem opotřebovaných, běžně poškozených a nestandardně poškozených

Finanční hotovost

Vzory (fotokopie) poštovních známek, kolkových známek, dálničních kupónů

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro vykonání zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 20 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 2 až 3 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR dopravu, logistiku, poštovní a doučovací služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Česká pošta, s. p.